

וירח ד' את ריח הנימוחות

מלכית א פרק ת

(ב) ויקי-הנול אל מומלך שלמה כל איש ישראלי בקשר הआתניים במקה הילך השבעתי: (יב) אז אמר שלמה יקוק אמר לשלו בערפל: (כב) ויצמד שלמה לפניו מזבח יקוק נגד כל קהיל ישראלי וירеш פפיו חשמדים: (כח) ופנית אל תפלה עביך ואל מחותנו יקוק אליה לשביעך אל הרוח ואל תפלה אשר עביך מוטפלו באניך כהים: (כט) להיות עינך פוחחות אל סבירות מה לך לילה נוים אל תפוקום אשר אמרת יהוח שמי שם לשמע אל התפללה אשר לתפל עביך אל תפוקום זהה: (לו) ולשמעת אל תחנות עביך עטך ישראלי אשר יתפללו אל תפוקום זהה ואחתה תשמע אל מוקם שבתקך אל השמים ולשמעת וטלחת: (לא) את אשר עינך קטא איש קרעחו ונשא בו אלה לנהלתו ובא אלה לפני מזבחך בפיית מהזה: (לו) ואנעה גשםעו משדים וטלחת למושעת עביך ועטך ישראלי כי תורם את נזך הפויה אשר ילבכו בטה ונתקה מקרו על ארץך אשר בנתקה לעטך לנבהה: (מן) כי נחטאנו לך כי אין אדים אשר לא נחטא ואבאתם לנו אויבך ושבוטם עביכם אל הארץ קואזיב ררוקה או קרובה לך ומתקם לרגומים לפני שביים ורומים: (נת) כי עטך וגבלתך מס אשר החזאת מפקרים מתוק כור מגרצל: (ב) להיות עינך פתרות אל תחנות עביך ואל תחנות עטך ישראלי לשמע אילים בכל קראם אליך:

מבילתא דרבנן ישמעאל בא - מסכתא דבשחא פרשה יב

כיווץ בדבר אתה אומר אז אמר שלמה ז' אמר וכו' והיכן אמר כי בענין אראה על הכפורת

בנין ישכר מאמרי חדש תשורי מאמר ה - חינוך המקדש דרוש א

וינה שלהה בתפילה זו ביום התחלת החינוך להזכיר קרבנות בית המקדש אשר הקרבות הן מהו רית ניחוח איעורותא דלטנא, מוהים הוה ומעליה נאסרו הקרבנות בבמות שלומי עד, כי עד היום ההוא הגם שלא היה באיזה זמן מקומות קבועים קרבנות היו מקרים במקומות מסוים מהווים הוה והלאה לזרות עולם בזמנם שיש בבית המקדש מקרים קרבנות, וכאשר הבית המקדש בחורבנה בעזה יר הנה הקרבנות בטלים ואין לנוכח לשנות איעורותא דלטנא כי' רית ניחוח ליי', הנה באותו היום התפלל שלמה, כאשר היה ישראל בארץ אוביחים והוא היו הקרבנות בטלים ואין איעורותא דלטנא כי' אז תועיל לישראל איעורותא דלעילא, וזה שאמר להיות עינך פטחות כמו' ש לעיל אשר חוש הראות מורה על איעורותא דלעילא

הנה אמרו חז"ל במדרש עפ"י שנשלט הבית בירח בול הוא מרחשוו, המתין הקב"ה בחינויו עד ריח האיתנים ירח שנולדנו ואברחים עיי' **נפקתא רבתני פ"ג**, והוא לדעתם מטעס הניל אשר לו הבטיח הש"י אשר קריית סדר הקרבנות תהיה במקום הקרבנות בפועל, על כן ביום זה הוא מסוגל לкриיאת פרשת הקרבנות ולתנתנות קודם קרייאתו כורץ שהיה מתודען על הקרבנות והקב"ה מכפר עונותיהם של ישראל ומעביר אשמותיהם בכל שנה ונשנה, וריח יי' את ריח הנימוחות.

בראשית בראשית תלמידות פרק ב

(כו) וַיָּגֹשׁ וַיִּשְׁקַע לֵוִי וַיַּרְא רַמִּים בְּנֵי פְּרִיחָה שֶׁדָּה אֲשֶׁר בְּרָכוּ יְהוָה:

רשות

(ב) וירח ומי - וזה אינו ריח רע יותר מאשר המשטוי השוים, אלא מלמד שנוכננה עמוקה ריח גו אדו:

ברית שדה אשר ברכו ה' - שנענו בו ריח טוב, וזה שדה תפוחים גן ודרשו רבונינו ז"ל

תרגום יהונתן בן עוזיאל

ונכיריב ונשיק ליה ונארח ית ריקנא דלבושים וברכיה ואמר ברמו ריקנא דקורין גראינה דקוטרת בויסמאנא זעיגניא מתקרבא ביטוור
בי מסדשא דאטשרן חקל דבריך יתגיה זיא אטראצי לאשראטה שביביגניא פטנו

תלמיד בבל מסתה ברבות זר מג עמד ב

אמר רב זוטרא בר טובייה אמר רב: מני שمبرכין על הרית - שנאמר: בכל הנשמה תחליל יה, איזהו דבר שהנשמה נהנית ממנו ואין הגוג נהנה ממנו - הווי אומר זה הרית. ואמר רב זוטרא בר טובייה אמר רב: עתידים בחורי ישראל שיתנו ריח טוב כלבנון, שנאמר: ילכו יונקוטני ויהי כזית הוזו וריח לו כלבנון

תלמיד בבל מסכת סנהדרין דף לו עמוד א

רבי זира אמר: מהכא - וירוח את ריח בגדיו, אל תזכיר בגדיו אלא בגדיו. הנהו ברינוין דהוה בשיבובותיה דרבנן זира, דהוה מכרב להו כי היכי דניהם זרו להו בתזובתא. והוו קפוי רבנן. כי נח נפשיה דרבנן זира אמר: עד האידנא הווען חרכיא קטיע שקייה דהוה בעי עלאן רחמי, השטא מאן בעי עלי רחמי! הרהו רבנייהו, ועבדו תשובה

בראשית ובה פרשה סה

ויגש וישק לו וירת את ריח בגדיין, א"ר יוחנן אין לך דבר שירתו קשה מון השטף הזה של עזים ואת אמרות וירח את ריח בגדי ויברכחו, אלא בשעה שנכנס אבינו יעקב אצל אביו נכנסה עמו נון עדן, הדא הוא דאי"ל ריח בגין כרייה שדה, ובשעה שנכנס עשו אצל אביו גיהנום המכדי"א (משליא יא) בא זדון ויבא קלון, ד"א וירח את ריח בגדי ויברכחו כמו יוסף משיתא ויקום איש צוררות, יוסף משיתא, בשעה שבקשו שונים לחייבם לאחר הבית אמרו יכנס מהם ובהם תחלה, אמרין ליה על ומה זאת מפיק דיין, נכנס והוציא מונרה של זהב, אמרו לו אין זרכו של תזריט להשתמש בזו אלא על זמן תנינות ומה זאת מפיק דיין ולא קיבל עליון, א"ר פנחס נתנו לו מכס ג' שנים ולא קיבל עליון, אמר לא די שהכעסטוי לאלה כי עשה אחת אלא שאכעיסנו פעמי שנייה, מה עשו לו נתנו אותו בחמור של חרשים והוא מנדרים בו, היה מצוח ואומר ווי אווי אווי שהכעסטוי לבוראי, ויקום איש צוררות היה בן אחותיו של ר' יוסי בן יוואר איש צרידה והוה רכיב סושיא בשbeta'a אזל קומי שיריתא למצבלא, א"ל חמץ סוטס דארכבי מרוי וחומי סוטס דארכבי מרך, א"ל אם כך למכעיסיו קיז לעושי רצונן, א"ל עשה אדם רצונו יותר מכך, אמר לו ואם כך לעושי רצונו קל וקשר בה נמא עריך העצים והקיפן גדור של ארבע מיתות בית דין טקילה שריפה הרג והנק, מה עשה הביא קורה נעזה בארץ וקשר בה נמא עריך העצים והקיפן גדור של אבניים ועשה מדורה לפניה ונעש את התרב באמצעות והציג התואר תחת העצים מתחת האבניים ונתלה בקורה ונחנק קדמתו האש נסכמה הנימה נפל לאש קדמתו חרוב ונפל עליון גדור ונשרף, נתמנם יוסי בן יוואר איש צרידה וראה מטהו פרחה באoir אמר בשעה קלה קדמוני זה לגון עדן.

משך חכמה

הענין, דמצאננו לרז"ל בכיריותו (ו, ב) : כל תעניית שאין בה מפשעי ישראל אינה תענית, שהרי חלבנה ריחה רע, ומנאיה הכתוב עם סממני הקטורת. הרי דעתך הפחות בעצמיות, בכל זאת כשהוא מתערב באגודה כללית, הוא מתחבש ומועל להוציא ריח נוחות מן הסמנים האחרים.

אין אייה ברכות

רגשי היופי הם טובים ומרהייבים את הנפשomi ומי שהוא צדיק תמיד שמשתמש בהם בדרכו ישירה ודאי הוא דבר טוב ונעים, כי לא לחנס Nebra הרגש הנadol הזה באדם. ולא עוד אלא שרגשי היופי הם מפותחים בחות השכל ומגדלים ג"כ את בוחות הנפש הטוביים, דירה נאה נשאה וכליים נאים הם מרחיבים דעתו של אדם. ריח הטוב שהוא המושג הכללי של ההנאות היפות שראו רך לבני נפשות עדינות והרגשות זכות, ע"כ אמרו חז"ל במוגמר שהוא דבר שאינו שווה לכל נפש, ואמרות מררי וריחני פקחין, וכי שחתפתה אצללו חוש חרית באופן נעלם אמרו (בسوותה) בני טהרה יש בז, שכוחות הנפש כשם מלאים בגבורתם הם כלים יקרים לכל אשר רוח לו להשכיל ולהטיב

עלות ואייה

אתה הו א"ל אלהינו, שהקטינו אבותינו לפניך את קטרת הסמים בזמן שביהם"ק היה קים.

תכונת הקטרת היא כי אצילת ורוחנית, קשרה בתוכן החיים הפנימיים, באותו המזדה שההשפעה החיונית הולכת מהפנים אל החוץ, מתוך חי הנשמה לחזי הכלים, בכל המדרגות כולם. ובערך של תיכון פנימי אצילי זה אין הבדל של מדרגות, ולא של זמנים. לא פועל ע"ז שום כל עניין של חרבן, ואין הבדל ביחס זה בין זמן שבית המקדש קים לזמן החרבן, מפני שהתוכן הפנימי אינו יורך ממדולתו ואינו מקבל שוניים, ואין שום הבדל ביחס של המדרגות אשר להדרות, עד שאין חילוק בין הערך של יחש אלהותו אליו והיחס הזה לאבותינו, ואין צורך להזכיר כאן שתי בחינות בבטוי אלהינו ואלהי אבותינו, אלא אתה הו א"ל אלהינו, "הלא אתה מקדם ד' אלהי קדשיך" "ואלתים מלכי מקדים", שהקטינו אבותינו לפניך את קטרת הסמים בזמן שבית המקדש היה קים

ויאמר ד' אל משה, קח לך סמים נטף וshallot וחלבנה, סמים, ולבונה זכה, בד בבד יהיה.

תכלית החתגולות של הקדש העלם הזה, אור הנשמה שהקטורת מرمזת עליו, היא מודיעעה שאין שום דבר רע ומכווער במצויאות מצד הארץ הכלל, וכל מה שנראה מכוער ורע ישוב להתחפש לטוב גמור ולקדש עליון... וכאשר אנחנו רואים, שיש במצויאות איזה עניין של רשע ושל כער מצד גילוי החוץן, יודעים אנחנו, שיש ביסודות הקדושה שתי מציאות, מציאות אחדת שמסירה את הרע, מתוך מה שהוא נראה דומה לדבר רע, והשנייה היא מה שמעלה את הענן הרע ומהפכו לטובה גמורה. ועל כן סטמו נטף וshallot לחלבונה, הhalbונה שריחה רע, שנכנסה בסוגני הקטרת, להודיעו שאין רע מוחלט בעולם. והחלבנה בחתורה לנטר ושהلت,DOI הראשו בסגולתו, יש בו תכונה כזאת של סלוק הרע והכער מהדבר הרע, ומסיר בכת זה את הריח הרע של החלבנה, אבל לא דיבסלוק של הריח הרע עד כדי להיות נמנה בסוגני הקטרת, אלא שיש עוד כה מהפך את כל הרע לטובה, וזאת היא בזואי סגולת השחלת. נטף ושהلت וחלבנה...